

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 czerwca 2020 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 28 maja 2020 r. ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1:
 - a) w pkt 7 skreśla się lit. b,
 - b) w pkt 8, w art. 7c w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 7 ust. 1a, 2 albo 2a” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 1a albo 2”;
- 2) w art. 1 w pkt 13 lit. e, w ust. 8 skreśla się zdanie drugie;
- 3) w art. 1 w pkt 20, w art. 15o w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „, o której mowa w art. 15a ust. 1” zastępuje się wyrazami „o pracę zawartą na czas określony w celu przygotowania zawodowego obejmującego realizację programu stażu podyplomowego”;
- 4) w art. 1 w pkt 22:
 - a) w lit. c:
 - w tiret szóstym w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „pkt 18–20” zastępuje się wyrazami „pkt 18–19”,
 - skreśla się pkt 20,
 - b) w lit. d, w ust. 2a skreśla się pkt 6,
 - c) w lit. i skreśla się tiret drugie,
 - d) w lit. s:
 - w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 17d–17h” zastępuje się wyrazami

„17d–17g”,

- w ust. 17e skreśla się wyrazy „posiadających dokument intencyjny, o którym mowa w ust. 2 pkt 20, oraz”,
- skreśla się ust. 17h;

- 5) w art. 1 w pkt 24, w art. 16ea w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W dziedzinach medycyny szczególnie ważnych ze względu na ochronę zdrowia publicznego, zaliczanych do dziedzin priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 16g ust. 4, lekarz może odbywać rezydenturę niezależnie od odbytego szkolenia specjalizacyjnego w innej dziedzinie medycyny.”;
- 6) w art. 1 w pkt 31 w lit. e, w ust. 9 w zdaniu pierwszym wyrazy „o chorobie” zastępuje się wyrazami „o niezdolności do pracy z powodu choroby”;
- 7) w art. 1 w pkt 34 w lit. a, w pkt 7 wyrazy „braku przedłożenia prawa wykonywania zawodu” zastępuje się wyrazami „nieprzedłożenia dokumentu „Prawo wykonywania zawodu lekarza” albo „Prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty””;
- 8) w art. 1 w pkt 37, w art. 16pb w ust. 1 skreśla się zdanie drugie;
- 9) w art. 1 w pkt 41 przed lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:

„...) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Lekarzowi przysługuje urlop szkoleniowy w wymiarze 14 dni na przygotowanie się i przystąpienie do PES. Za czas urlopu szkoleniowego lekarz zachowuje prawo do wynagrodzenia.”;
- 10) w art. 1 w pkt 58, w art. 23a w ust. 1 skreśla się pkt 5;
- 11) w art. 1 w pkt 59, w art. 25 w ust. 7 po wyrazie „lecniczego” dodaje się wyrazy „i badawczego”;

12) w art. 1 w pkt 64, art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. 1. Lekarz może powstrzymać się od wykonania świadczeń zdrowotnych niezgodnych z jego sumieniem, z zastrzeżeniem art. 30, z tym że ma obowiązek odnotować ten fakt w dokumentacji medycznej. Lekarz wykonujący zawód na podstawie stosunku pracy albo w ramach służby ma ponadto obowiązek uprzedniego powiadomienia na piśmie przełożonego.

2. W przypadku powstrzymania się przez lekarza od wykonania świadczenia zdrowotnego, o którym mowa w ust. 1, podmiot leczniczy, w ramach działalności którego powstrzymano się od wykonania świadczenia zdrowotnego, jest obowiązany wskazać lekarza lub podmiot wykonujący działalność leczniczą, który zapewni możliwość wykonania tego świadczenia.”;

13) w art. 1 pkt 65 otrzymuje brzmienie:

„65) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. 1. Lekarz, lekarz dentysta wykonujący praktykę lekarską, z wyjątkiem indywidualnej praktyki lekarskiej wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualnej praktyki lekarskiej wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład lub indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład, może zatrudniać:

- 1) lekarza, lekarza dentystę w celu odbywania przez niego stażu podyplomowego, szkolenia specjalizacyjnego, stażu kierunkowego lub szkolenia w celu uzyskania umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonego świadczenia zdrowotnego, w przypadku prowadzenia odpowiednio stażu podyplomowego, szkolenia specjalizacyjnego, stażu kierunkowego lub szkolenia w celu uzyskania umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonego świadczenia zdrowotnego;
- 2) lekarza, lekarza dentystę w celu zastępstwa w przypadku czasowej

i przemijającej niezdolności do pracy;

- 3) lekarza, lekarza dentystę w celu udzielenia określonego świadczenia zdrowotnego;
- 4) poza przypadkami opisanymi w pkt 1–3, jednego lekarza, lekarza dentystę w ramach stałej współpracy.

2. Lekarz, lekarz dentysta, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do poinformowania organu prowadzącego rejestr o zatrudnieniu lekarza, lekarza dentysty.”;”;

14) w art. 5:

- a) w pkt 1 skreśla się lit. b,
- b) skreśla się pkt 2, 3 i 5;

15) w art. 5:

a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) w art. 63 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej może, przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, umorzyć postępowanie wyjaśniające, jeżeli postępowanie mediacyjne przeprowadzone w trybie art. 113 doprowadziło do zawarcia ugody między stronami.

3. Sąd lekarski może umorzyć postępowanie przed sądem, jeżeli postępowanie mediacyjne przeprowadzone w trybie art. 113 doprowadziło do zawarcia ugody między stronami.”;”;

b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) w art. 113:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej w czasie postępowania wyjaśniającego może z inicjatywy lub za zgodą stron skierować sprawę do postępowania mediacyjnego między pokrzywdzonym i lekarzem, którego dotyczy postępowanie, lub lekarzami, których dotyczy postępowanie.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Sąd lekarski w czasie postępowania przed sądem lekarskim może z inicjatywy lub za zgodą stron skierować sprawę do postępowania mediacyjnego między pokrzywdzonym i obwinionym.”;”;

16) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567) w art. 18 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Lekarze prowadzący grupową praktykę lekarską, będący współnikami albo partnerami spółki, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b, muszą spełniać warunki, o których mowa w ust. 1 albo 2.”;”;

17) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. Przepisy art. 15 ust. 1 i ust. 3–10 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 15a–15i i art. 15k–15n ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się od dnia 1 stycznia 2022 r.”;

18) w art. 15 w pkt 7 skreśla się wyrazy „6, 6b”;

19) w art. 27 w pkt 4 skreśla się wyrazy „pkt 19 w zakresie art. 15 ust. 1 i 3–10, pkt 20 w zakresie art. 15a–15i oraz art. 15k–15n”;

20) w art. 27 w pkt 4:

a) skreśla się wyrazy „lit. i tiret drugie”;

b) wyrazy „art. 16c ust. 17e, 17g i 17h” zastępuje się wyrazami „art. 16c ust. 17e i 17g”;

21) w art. 27 w pkt 4 po wyrazach „pkt 26 lit. a,” dodaje się wyrazy „pkt 29 lit. f.”;

22) w art. 27 po wyrazach „z wyjątkiem” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako pkt 1, dotychczasowe pkt 1–4 oznacza się jako lit. a–d oraz dodaje się pkt 2 w brzmieniu:

„2) art. 3 i art. 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Po rozpatrzeniu ustawy z dnia 28 maja 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw, Senat zdecydował o wniesieniu do niej kilku niezbędnych poprawek, które porządkują przepisy dotyczące wejścia w życie i stosowania niektórych przepisów.

Ustawa nowelizująca wprowadzając zmiany w przepisach dotyczących stażu podyplomowego (nowelizacja art. 15 oraz wprowadzenie art. 15a–15o) i dążąc do ich kompleksowości, ale różnicując terminy wejścia w życie niektórych przepisów, nie uniknęła niezamierzonej niespójności. Art. 15 w nowym brzmieniu wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem art. 15 ust. 2, który wejdzie w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia ustawy. Art. 15 zawiera w swojej treści, obowiązujące od 1 kwietnia 2020 r., ust. 8a–8d. Dodawane art. 15a–15n wchodzi w życie co do zasady z dniem 1 stycznia 2022 r., wyłączony jednak jest spośród nich art. 15j oraz art. 15o, które wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia ustawy. Ponadto art. 15o powiela uregulowania art. 15 ust. 8a–8d. Tym sposobem po 14 dniach od ogłoszenia ustawy nowelizującej będą w systemie dublujące się przepisy (art. 15 ust. 8a–8d oraz art. 15o; likwidacja tej sytuacji nastąpi dopiero 1 stycznia 2022 r.). Dodatkowo trzeba zauważyć, że zakres art. 15j obejmuje w części zakres obecnego art. 15 ust. 8 i 9, a więc do 1 stycznia 2022 r. w systemie będą funkcjonowały kolejne dublujące się uregulowania. Dla uprządkowania tej sytuacji Senat przyjął uregulowanie wejścia w życie art. 15 ust. 1 i ust. 3–10, a także art. 15a–15i oraz 15k–15n po 14 dniach od dnia ogłoszenia ustawy, z jednoczesnym wskazaniem *stosowania* niektórych przepisów w terminie późniejszym tj. od 1 stycznia 2022 r. (poprawka nr 17). Pozwoli to zachować zgodność z założeniami projektodawcy co do obowiązywania art. 15 ust. 2, art. 15j i art. 15o (po 14 dniach od dnia ogłoszenia) oraz usytuowania w ustawie nowelizowanej art. 15 ust. 2, a także art. 15j oraz art. 15o (w systematyce przepisów ustawy nowelizowanej po art. 15 nie ma artykułów, których kolejność oznaczono by literą). A zatem poprawki nr 3, nr 17 i nr 19 nadają spójność i jasność przepisom regulującym staż podyplomowy.

W części ustawy dotyczącej szkolenia specjalizacyjnego należało uporządkować przepisy art. 15, eliminując zawarte w pkt 7 odesłanie do art. 16m ust. 6 i 6b, których termin wejścia w życie koliduje z założeniami dotyczącymi wdrożenia zmodyfikowanego modelu

szkolenia specjalizacyjnego. Możliwością zastosowania właściwych przepisów do szkolenia specjalizacyjnego rozpoczętego przed dniem 1 marca 2022 r. zapewnia poprawka nr 18.

Do poprawek porządkujących materię spójnego wejścia w życie przepisów ustawy należą także poprawki nr 21 i nr 22, które zapewniają jednolite obowiązywanie przepisów dotyczących dodatku do wynagrodzenia dla lekarzy stażystów odbywających szkolenie na nowych zasadach z terminem wejścia w życie tychże zasad.

Należało ponadto wprowadzić ujednoczenie przepisów w zakresie podmiotu określającego opłaty egzaminacyjne. Ustawa bowiem dla Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego, a także Państwowego Egzaminu Modułowego, zawiera dwie regulacje: jej wysokość ma określać dyrektor Centrum Egzaminów Medycznych, przy jednoczesnym pozostawieniu tego w kompetencjach ministra właściwego do spraw zdrowia. Poprawki nr 2 i nr 8 korygują ten stan, wprowadzając jednolitość uregulowania opłat za w/w egzaminy i pozostawiając określanie ich wysokości w gestii ministra (analogicznie do przyjętego w ustawie uregulowania opłat za Lekarski Egzamin Weryfikacyjny i Lekarsko–Dentystyczny Egzamin Weryfikacyjny oraz Państwowy Egzamin Specjalizacyjny).

Pozostałe poprawki mają charakter merytoryczny i stanowią odzwierciedlenie odmiennego spojrzenia na uregulowania przyjęte w nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Senat nie podzielił przekonania Sejmu o potrzebie stworzenia ścieżki dostępu do zawodu lekarza albo lekarza dentystry dla cudzoziemców spoza państw Unii Europejskiej jako alternatywnej dla dotychczasowej jedynej, tj. nostryfikacji dyplomu. Przyjęte w ustawie rozwiązania uznano za nieprzekonujące, zarówno w zakresie zasad przyznawania tej grupie prawa do wykonywania zawodu, jak i skutków dla polskiego systemu ochrony zdrowia. Dlatego też Senat opowiedział się za usunięciem z ustawy uproszczonego trybu przyznawania prawa wykonywania zawodu cudzoziemcowi niebędącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej (poprawki nr 1 i nr 14).

Senat uznał za kontrowersyjne rozwiązanie polegające na przedstawianiu listu intencyjnego przez kandydata na szkolenie specjalizacyjne. Senat opowiedział się przeciw temu w przekonaniu, że list intencyjny jako jeden z instrumentów w postępowaniu kwalifikacyjnym do odbywania szkolenia specjalizacyjnego będzie stanowił czynnik negatywnie różnicujący kandydatów (poprawki nr 4 i 20).

Senat przyjął poprawkę wydłużającą do 14 dni urlop szkoleniowy dla lekarzy przygotowujących się do przystąpienia do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego, uznając, że dotychczasowy limit zawarty w ustawie jest zbyt skromny jak na egzamin o tak istotnym znaczeniu zawodowym (poprawka nr 9).

Senat, po rozważeniu uregulowania zawartego w art. 39, uznał za uzasadnione przyjęcie brzmienia tego artykułu zgodnego z brzmieniem zawartym w projekcie ustawy (poprawka nr 12).

Pozostałe poprawki mają charakter uzupełnień (np. poprawka nr 5, nr 13 i nr 16 czy też nr 15), uściślają (poprawka nr 7) bądź porządkują terminologię ustawy, ujednolicając ją z terminologią ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (poprawka nr 6).